

Informationssäkerhets- och personuppgiftsincident inom förskoleenhet 3 den 9 december 2019

Bakgrund

I samband med inbrott i en bil den 9 december 2019 som tillhör personal från förskoleenhet 3 förlorades bland annat barnkort, dator och tjänstekort. Därmed röjdes känslig information för obehörig. Tre förskolebarn inom förskoleenhet 1 samt dess vårdnadshavare drabbades av incidenten i och med att förskolebarnens barnkort – med identifierande information, kontaktinformation, personnummer och till viss del känsliga personuppgifter – blev stulna.

Personalen gjorde omedelbart en polisanmälan och kontaktade rektorn. Rektorn informerade i sin tur förvaltningens informationssäkerhetssamordnare som spärrade personalens tjänstekort. Dataskyddsombudet kallade avdelningschefen, utredaren, rektorerna för förskoleenhet 1 och 3, förskoleassistenten inom förskoleenhet 3 och informationssäkerhetssamordnaren till ett möte den 13 december. Vid mötet gjordes en översyn av vad som orsakade incidenten och vilka åtgärder som behöver vidtas.

En anmälan har gjorts till Datainspektionen. Rektorn för förskoleenhet 1 har informerat vårdnadshavarna om incidenten.

Dataskyddsombudets och informationssäkerhets- samordnarens iakttagelser

Avdelningschefen är ansvarig för att medarbetare har kunskap om stadens regler för vad som är skyddsvärd information och hur den ska hanteras. Inom förskola råder stark sekretess eftersom uppgifter om barn i lagens mening anses vara särskild skyddsvärd.

Älvsjö stadsdelsförvaltning

Älvsjö Stationsgata 21
Box 48
125 21 Älvsjö
Telefon 0850821008
Växel 08-508 21 000
alvsjo@stockholm.se
stockholm.se

Dataskyddsombudets och informationssäkerhetssamordnarens uppfattning är att det saknas kunskap i verksamheten om informationssäkerhet och att man inte har tillräckligt hög medvetenhet kring frågans relevans i verksamheten. En central faktor för att höja kunskapen och medvetenheten i verksamheten

bedöms vara att få chefer att ta ledningen i denna förändring, genom att föregå med gott exempel och tala om för sina medarbetare att det är viktigt att säkerhetsrutiner följs. Därför bör särskilda stödsatser erbjudas till chefer, exempelvis i form av utbildning och utbildningsmaterial.

Kännedom om stadens riktlinjer om informationssäkerhet bedöms också vara dålig. Det är viktigt att chefer tar ansvar för att riktlinjer och förvaltningsövergripande styrdokument förankras såtillvida att de bryts ned till verksamhets-specifika rutiner och arbetssätt.

Denna incident är av sådan typ att den inte hade kunnat förhindras av verksamheten. Däremot har enheten brustit i fråga om rutinefterlevnad eftersom tjänstepersoner alltid ska bära med sig tjänstekortet under arbetstid och alltid hantera det varsamt. Tjänstekortet är en värdehandling som behövs för att komma åt stadens informationssystem och dokument i datorn. Att lämna tjänstekortet och datorn obevakat är därför riskfyllt.

Under utredningen av incidenten har det framkommit att viss förskolepersonal ofta bär med sig material mellan förskolorna, såsom dator och diverse pappersdokument med personuppgifter och känslig information. Rektorer och administrativ personal arbetar ”mobilt” och bedöms inte ha adekvata kontorsutrymmen som säkerställer att information hanteras och skyddas från insyn på ett säkert sätt. Vi bedömer att detta inte är optimalt sett ur informationssäkerhetssynpunkt och ser heller inte att avdelningen för förskola har genomfört tillräckliga riskanalyser för att minimera de risker som detta innebär.

Det har också framkommit att det förekommer att förskolepersonal lånar ut sina tjänstekort till varandra trots uppmaning från rektorerna om att det inte är tillåtet. Vi noterar att sådana händelser inte heller anmäls i tillräcklig utsträckning i IA.

Förslag på åtgärder

Utifrån incidenten föreslår vi följande.

- 1. Avdelningen för förskola ser över förskolornas rutiner och arbetssätt i fråga om personuppgifts- och informationshantering.***

Vi ser behov av att arbetet organiseras på ett annat sätt så att risker i informationshanteringen minimeras. Vi rekommenderar att arbetsflöden digitaliseras, i den mån det är möjligt, eftersom det skapar bättre förutsättningar för enkel, säker

och enhetlig hantering av känslig information, särskilt med beaktande av rektorernas och administratörernas mobila arbetsförhållanden. Under nuvarande arbetsförhållanden ser vi också behov av att rektorerna och administratörerna använder sekretessfilter på sina laptopskärmar.

2. Avdelningen för förskola förtydligar rutinerna för tjänstekortshantering och hur incidentrapportering i IA ska genomföras.

3. Avdelningen för förskola genomför och dokumenterar riskanalyser för hur det administrativa arbetet är organiserat.

Vi bedömer att det är av stor vikt att avståndet mellan förskolor (inom en förskoleenhet) beaktas ur ett säkerhetsperspektiv vid sammanslagningen med Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd och att former för informationsöverföring mellan förskolorna ses över.

Erica Wangenheim
Dataskyddsombud

Mats Österlund
Informationssäkerhetssamordnare